

Tárgytematika / Course Description

Egészségszociológia

NGB_EG106_1

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: Kovácsné dr. Tóth Ágnes

Félév / Semester: 2016/17/2

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A szociológiaelméleti alapokra építve áttekintést ad az egészségszociológia ("Medical Sociology") kialakulásáról, tárgyköréről, jelentőségéről. Az egészséget meghatározó társadalmi tényezők egy sajátos értelmezési keretét adja.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. Az egészségszociológia ("Medical Sociology") kialakulása, tárgykörei, gyakorlati jelentősége. Paradigmaváltás az orvostudományban és az egészségügyben.
2. Az egészség-betegség modern koncepciója, az egészség szociológiai definíciója (Parsons). Az egészségi állapot befolyásoló tényezők rendszere. Társadalom és egészség.
3. Társadalmi egyenlőtlenségek az egészségi állapotban I. Az egészséget befolyásoló társadalmi-gazdasági tényezők. Az egészségi állapotbeli egyenlőtlenségek.
4. Szociális epidemiológia: szív- és érrendszeri, daganatos, mentális és egyéb betegségek szociológiája. A nemek eltérő egészségmagatartása
5. Kultúra és egészség. Életmód és magatartás. Egészségmagatartás. Szociokulturális stressz és egészség. Az egészség társadalomlélektani alapjai.
6. A magyar lakosság egészségi állapotának társadalmi meghatározottsága. Egészségfejlesztés és társadalom. Az egészségügyi ellátás típusai. Az egészségügyi ellátás szerveződésének rendszere.
7. Vallás és egészség. A vallás betegségek kockázatát csökkentő szerepe.
8. Család, társas kapcsolatok és az egészségi állapot. Társas támogatás. Az egészség-betegség interakcionista megközelítése.
9. Deviancia az egészségügyben. Medikalizáció, címkézési elmélet, a stigmatizáló betegségek fenomenológiai elmélete. Az AIDS szociológiai háttere.
10. Az egészségügyi intézményrendszer szociológiája. Működési elvek, diszfunkciók (Merton, Mechanic). Hálapénz szindróma. Hivatásrendek. Az egészségügyi hivatás. Pályaválasztás. Szakmai szocializáció.
11. Az orvos-beteg kapcsolat szociológiája. Az orvos-beteg kommunikációt befolyásoló társadalmi tényezők. A betegszerep és betegviselkedés társadalmi meghatározottsága.
12. *Az egészségügyi dolgozók testi és lelki egészségi állapota.*

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

A hallgató az ajánlott témakörökből írásbeli dolgozatot készít.

1. Az egészség és betegség fogalmak jelentése a modern társadalomban
 2. Társadalmi egyenlőtlenségek az egészségi állapotban
 3. A magyar lakosság egészségi állapotában szerepet játszó társadalmi tényezők
 4. Nemi egyenlőtlenségek az egészségi állapotban
 5. Stigma és betegség a modern társadalomban
 6. Az AIDS szociológiai értelmezése
 7. Az orvos-beteg kapcsolat társadalmi változásai
 8. A magyar egészségügy kritikai szociológiai elemzése
 9. A hálapénz szociológiája
 10. Szocio-kulturális hatások az egészségi állapotban.
-

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú **kötelező** tananyagok:

Pikó B.: Egészségszociológia. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2002.

Az ismeretek elsajátításához felhasználható írott, vagy elektronikus formájú **ajánlott** tananyagok:

A hálapénzről. Eltérő megközelítések. Replika 1992/1-2: 62-100.

Antal Z. L.: A gyógyítás társadalmi beágyazottsága. Szociológiai Szemle 1995/2: 3-23.

Molnár D. L., László K.: Hajléktalanság és az egészségi állapot. Lege Artis Medicinae 1997, 7: 746-752.

Pikó B.: Az egészség-betegség interakcionista megközelítése. Valóság 1996; 34(5): 74-77